

SAVIVALDYBĖS BENDRUOMENĖS SVEIKATOS TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2019-09-11 Nr. SV2-4

Klaipėda

Posėdis įvyko 2019-09-06, prasidėjo 14.00 val.

Sekretorė Rožė Perminienė

Dalyvauja Bendruomenės sveikatos tarybos (BST) nariai: J. Grubliauskienė, D. Drungilienė, A. Slatvickis, E. Kučinskienė, R. Perminienė, D. Petrolevičius, A. Razbadauskas, I. Kurlavičienė, D. Stasiuvienė, L. Venckienė, J. Altuchovas.

DARBOTVARKĖ:

- 1. Bendruomenės sveikatos tarybos pirmininko, pavaduotojo, sekretoriaus rinkimai.**
- 2. Dėl L. Girskienės 2019-08-19 rašto Nr. 19-20 „Dėl galimybės atlikti Klaipėdos miesto gyventojų sveikatos tyrimą“.**
- 3. Einamieji klausimai.**

1. SVARSTYTA. Bendruomenės sveikatos tarybos (toliau – BST) pirmininko, pavaduotojo, sekretoriaus rinkimai.

R. Perminienė informavo, kad vadovaujantis Klaipėdos miesto savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos nuostatų 16 p., BST per pirmąjį posėdį iš narių renka kandidatą į pirmininkus, jo pavaduotoją ir sekretorių. BST siūlomas kandidatas į pirmininkus bus teikiamas merui. Mero teikimu BST pirmininką tvirtina Taryba. Nutarta balsuoti atviru balsavimo būdu.

BST nariai (D. Drungilienė, A. Slatvickis, J. Grubliauskienė) siūlo A. Razbadauską kandidatų į pirmininkus.

BST pirmininko pavaduotoju D. Drungilienė siūlo A. Slatvickį, A. Slatvickis siūlo D. Drungilienę. D. Drungilienė atsiima savo kandidatūrą.

BST sekretoriumi siūloma R. Perminienė.

NUTARTA:

- Kandidatų į BST pirmininkus išrinktas A. Razbadauskas (už – 10, prieš – 0; nuo balsavimo nusišalino A. Razbadauskas).
- BST pirmininko pavaduotoju išrinktas A. Slatvickis (už – 10, prieš – 0, nuo balsavimo nusišalino A. Slatvickis).
- BST sekretore išrinkta R. Perminienė (už – 10, prieš – 0, nuo balsavimo nusišalino R. Perminienė).

2. SVARSTYTA. Dėl L. Girskienės 2019-08-19 rašto Nr. 19-20 „Dėl galimybės atlikti Klaipėdos miesto gyventojų sveikatos tyrimą“.

BST nariai susipažino su L. Girskienės raštu dėl galimybės atlikti Klaipėdos miesto gyventojų sveikatos tyrimą. Konstatuota, kad kvapų situacijos klausimais dirba visos atsakingos institucijos, dar 2011 m. BST nariai lankėsi taršiose įmonėse. Per visą kvapų istoriją matyti, kad pokyčiai yra įvykę: griežtėja teisės aktai, dažnėja kontroliuojančių institucijų patikrinimai, įmonės taiko naujas priemones taršai mažinti, ieško naujų būdų kvapų mažinimui ir pan.

Diskutuota dėl L. Girskienės rašte 2 pastraipos („Deja, šiuo metu savivaldybėse visuomenės sveikatos stebėseną atliekama nepakankamai, nėra išsamios, struktūrizuotos stebėsenos duomenų analizės, monitoringo duomenys paskelbiami viešai tik po kelių metų ir pan. Analogiška situacija susiklosčiusi ir su gyventojų sergamumu rodikliais, kurie į savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitas perkeliama iš Higienos instituto gyventojų sergamumo duomenų bazės. Šie rodikliai interpretuojami ir analizuojami tik ta dalimi, kiek galima palyginti savivaldybės rodiklius su visos valstybės rodikliais. Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitose dar pateikiami Statistikos departamento duomenys apie aplinkos pokyčius, tačiau jie nėra siejami su atitinkamos savivaldybės gyventojų sveikata.“). Šiuo metu Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymas įpareigoja savivaldybių institucijas organizuoti savivaldybių visuomenės sveikatos stebėseną Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka, t.y. vadovaujantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės

sveikatos stebėsenos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Šis teisės aktas reglamentuoja savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos organizavimo ir vykdymo, savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų surinkimo ir saugojimo, savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitų rengimo, teikimo ir vertinimo bei savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatų viešinimo tvarką. Taip pat jame nurodyta, kokius rodiklius savivaldybės privalo rinkti (patvirtinti Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių sąrašai) bei kokiais terminais už kuriuos laikotarpius rinkti ir teikti atitinkamoms institucijoms.

Diskutuota, gal siūlyti Higienos institutui papildyti stebėsenos rodiklių sąrašą naujais rodikliais, susijusiais su kvapais ar tarša. Tačiau tai aktualu labiau Klaipėdai, o ne kitiems miestams. O stebėsenos tikslas yra sudaryti galimybę palyginti savo miesto rodiklius su kitais miestais ir Lietuvos vidurkiu.

Diskutuota:

- kokios galimybės būtų atlikti pietinės Klaipėdos gyventojų sveikatos, įtakojamos taršos, tyrimą.

Kaip išskirti tik pietinės miesto pusės gyventojus, juk jie migruoja, t.y. dalis dirba vienoje Klaipėdos pusėje, gyvena – kitoje ir pan. Klaipėdos miesto visuomenės sveikatos biuras, vykdydamas visuomenės sveikatos stebėseną mieste, turi apibendrintus duomenis apie viso miesto gyventojų sergamumą, tačiau išskirti sergamumo rodiklius pagal miesto mikrorajonus nėra galimybių. Pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos negali suskaičiuoti savo pacientų, gyvenančių tam tikrame miesto mikrorajone, sergamumo, nes nėra pacientų prisirašymo pagal apylinkes. Pirmiausia reiktų parengti tokio tyrimo metodiką, kad tyrimas būtų objektyvus ir gauti duomenys būtų patikimi (siekiant išeliminuoti kitas priežastis (žmogaus gyvenimo būdą, mitybą, genetiką ir daug kitų faktorių), kurios gali sukelti ligas, paliekant tik taršą kaip ligos priežastį). Gal galėtų padaryti mokslininkai, mokslo institucijos? Toliau būtų antra dalis – tyrimo pagal parengtą metodiką vykdymas, bet tyrimas turėtų būti longitudinalinis (mažiausiai 5 m.), stebint žmones, turint kontrolines grupes ir kt. Bus susiduriama su asmens duomenų apsauga, žmonių sutikimais juos nuolat stebėti ir pan.

- kas jį galėtų atlikti: pavesti Biurui vykdyti tokį tyrimą nėra galimybių, nes jie nėra mokslo institucija, neturi nei žmogiškųjų, nei finansinių resursų. Jei tai darytų mokslo institucija, būtina vykdyti viešąjį pirkimą, jame gali dalyvauti bet kuri įstaiga (ne tik Klaipėdos universitetas). Gydomo įstaigos jokių duomenų teikti negali, nes žmogaus sveikatos duomenys yra griežtai saugomi asmens duomenų apsaugos ir kt. įstatymų bei yra konfidencialūs. O rinkti papildomus sveikatos rodiklius gydytojais neturi žmogiškųjų ir laiko resursų.

- koks to tyrimo tikslas: gauti tyrimo rezultatai jokio teisinio poveikio taršioms įstaigoms neturės. Šiuo metu nėra aiškios cheminės medžiagos, kuriomis kvėpuoja Klaipėdos žmonės (jokių jų normų viršijimų gyvenamojoje aplinkoje nenumatyta), todėl kyla neaiškumas, kurių medžiagų poveikį žmogaus sveikatai tirti (kuriuos ligos būtų analizuojamos?).

NUTARTA: Jei savivaldybės administracija skirs papildomai lėšų ir priims sprendimą vykdyti Klaipėdos miesto gyventojų sveikatos tyrimą, rekomenduoti, kad tyrimas būtų objektyvus ir rezultatai patikimi, vykdytoju parinkti mokslo instituciją (bendru sutarimu).

3. Einamieji klausimai.

Diskutuota, kaip dažnai ir kada turėtų rinktis BST į posėdžius.

NUTARTA:

1. BST posėdžius organizuoti vieną kartą per mėnesį.
2. BST posėdžiai vyks ketvirtadieniais 14 val.

Posėdis baigtas 15.00 val.

Sekretorė

R. Perminienė